

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

10. listopadu 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2002/47/ES — Oblast působnosti — Pojmy ‚finanční zajištění‘, ‚příslušné finanční závazky‘ a ‚poskytnutí‘ finančního zajištění — Možnost vymáhat finanční zajištění bez ohledu na zahájení insolvenčního řízení — Smlouva o běžném účtu obsahující ujednání o zástavním právu k finančnímu kolaterálu“

Ve věci C–156/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Augstākās tiesas Civillietu departaments (Nejvyšší soud, občanskoprávní senát, Lotyšsko) ze dne 11. března 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 1. dubna 2015, v řízení

„Private Equity Insurance Group“ SIA

proti

„Swedbank“ AS,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz (zpravodaj), předseda senátu, E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. května 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za „Private Equity Insurance Group“ SIA N. Šlitkem, advokáts,
- za „Swedbank“ AS R. Vonsovičsem, D. Lasmanisem a I. Balmaksem, advokáti, jakož i R. Rubenisem,
- za lotyšskou vládu I. Kalniņšem a J. Treijsem-Gigulisem, jako zmocněnci,
- za španělskou vládu M. García-Valdecasas Dorrego a V. Ester Casas, jako zmocněnkyněmi,
- za vládu Spojeného království J. Kraehling, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s J. Holmsem, barrister, jakož i de M. B. Kenellym, QC,

* Jednací jazyk: lotyština.

— za Evropskou komisi J. Riusem, A. Saukem a K.-Ph. Wojcikem, jako zmocněnci,
po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. července 2016,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění (Úř. věst. 2002, L 168, s. 43; Zvl. vyd. 10/03, s. 89).
- 2 Tato žádost byla předložena ve sporu mezi „Private Equity Insurance Group“ SIA a „Swedbank“ AS ve věci žaloby na náhradu škody, kterou podala prvně uvedená společnost proti poslední uvedené společnosti.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 98/26/ES

- 3 V článku 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/26/ES ze dne 19. května 1998 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry (Úř. věst. 1998, L 166, s. 45; Zvl. vyd. 06/03, s. 107) se stanoví:

„Ustanovení této směrnice se vztahují na:

- a) každý systém, jak je vymezen v čl. 2 písm. a), který podléhá právním předpisům některého členského státu a který je provozován v jakékoli měně, v [eurech] nebo v různých měnách, které systém navzájem převádí;
- b) každého účastníka takového systému;
- c) zajištění poskytnutá v souvislosti:
 - s účastí v systému nebo
 - s operacemi centrálních bank členských států při plnění funkcí centrálních bank.“

- 4 V článku 2 písm. a) prvním pododstavci uvedené směrnice se stanoví:

„Pro účely této směrnice se:

- a) ‚systémem‘ rozumí formální dohoda:
 - mezi třemi nebo více účastníky, nepočítaje v to případného zúčtovatele, případnou ústřední protistranu, případnou clearingovou instituci nebo případného nepřímého účastníka, se společnými pravidly a standardizovaným postupem provádění převodních příkazů mezi účastníky,

- která se řídí právem členského státu, jež si účastníci zvolili; účastníci si však mohou zvolit pouze právo toho členského státu, v němž alespoň jeden z nich má své ústředí,
- označená za systém, aniž jsou dotčeny jiné obecně použitelné přísnější podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy a oznámená Komisi členským státem, jehož právem se dohoda řídí, poté, co se členský stát ujistí o přiměřenosti pravidel systému.“

Směrnice 2002/47

5 Body odůvodnění 1, 3 až 5, 9, 10, 17 a 18 směrnice 2002/47 uvádí:

„(1) Směrnice [98/26] představovala milník ve vytvoření pevného právního rámce pro platební systémy a systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Provádění uvedené směrnice ukázalo, jak důležité je omezit systémové riziko způsobené v takových systémech vlivem rozdílných právních rádu a jaké výhody přináší společná pravidla pro zajištění poskytovaná v takových systémech.

[...]

(3) Měl by být vytvořen režim Společenství pro poskytování cenných papírů a hotovosti jako zajištění, a to jak ve formě poskytnutí jistoty, tak ve formě převodu vlastnického práva, včetně dohod o zpětném odkupu (repo). Tím se přispěje k integraci a nákladové účinnosti finančního trhu, jakož i ke stabilitě finančního systému ve Společenství, čímž bude podpořen volný pohyb služeb a kapitálu na jednotném trhu s finančními službami. Tato směrnice se zaměřuje na dvoustranné dohody o finančním zajištění.

(4) Tato směrnice se přijímá v evropském právním rámci, který tvoří zejména uvedená směrnice 98/26/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí [(Úř. věst. 2001, L 125, s. 15; Zvl. vyd.: 06/04, s. 15)], směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/17/ES ze dne 19. března 2001 o reorganizaci a likvidaci pojišťoven [(Úř. věst. 2001, L 110, s. 28; Zvl. vyd.: 06/04, s. 3)] a nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení [(Úř. věst. 2000, L 160, s. 1; Zvl. vyd.: 19/01, s. 191)]. Tato směrnice je v souladu s obecným vzorem těchto předchozích právních aktů a není s ním rozporu. Ve skutečnosti tyto stávající právní akty doplňuje tím, že pojednává o dalších sporných otázkách a že je rozšiřuje v souvislosti s některými záležitostmi, jimiž se tyto právní akty již zabývaly.

(5) Za účelem zvýšení právní jistoty v oblasti dohod o finančním zajištění by měly členské státy zajistit, aby se na takové dohody nevztahovala některá ustanovení úpadkového práva, zejména pak ta ustanovení, která by bránila účinné realizaci finančního zajištění nebo by zpochybňovala platnost stávajících technik, jakými jsou dvoustranné závěrečné vypořádání (close-out netting) či poskytnutí doplňkového nebo náhradního zajištění.

[...]

(9) Za účelem omezení administrativního břemene stran, které využívají finanční zajištění ve smyslu této směrnice, by mělo vnitrostátní právo pro platnost a účinnost finančního zajištění od těchto stran vyžadovat pouze to, aby finanční zajištění bylo doručeno, převedeno, drženo, zaregistrováno nebo jinak určeno, aby jej vlastnil nebo kontroloval příjemce zajištění nebo osoba jednající jeho jménem, přičemž by nebyly vyloučeny takové techniky zajištění, kterými poskytovatel zajištění může zajištění nahradit

nebo přebytečné zajištění odebrat.

(10) Z téhož důvodu by nemělo vytvoření, platnost, vymahatelnost či důkazní přípustnost dohody o finančním zajištění nebo poskytnutí finančního zajištění na základě dohody o finančním zajištění záviset na splnění formálního aktu, jakým je vyhotovení jakéhokoli dokumentu v konkrétní formě nebo konkrétním způsobem, podání u úřadu či veřejného orgánu nebo registrace ve veřejném registru, inzerce v novinách nebo časopise, v úředním rejstříku či publikaci nebo jakoukoli jinou formou, oznámení úředníkovi nebo předložení důkazů v konkrétní formě ohledně data vyhotovení dokumentu či nástroje, výše příslušných finančních závazků nebo jakékoli jiné záležitosti. Tato směrnice musí však zajišťovat rovnováhu mezi efektivitou trhu a bezpečností smluvních stran a třetích osob, a tím zamezovat mimo jiné riziku podvodu. Této rovnováhy by mělo být dosaženo tím, že se tato směrnice vztahuje pouze na ty dohody o finančním zajištění, jež stanovují nějakou formu vyvlastnění, tj. poskytnutí finančního zajištění, a kde poskytnutí finančního zajištění může být doloženo písemně nebo na trvalém nosiči, čímž je zaručena zpětná výsledovatelnost daného zajištění. [...]

[...]

(17) Tato směrnice stanovuje rychlé a neformální postupy vymáhání za účelem ochrany finanční stability a omezení dominového efektu v případě neplnění některé strany dohody o finančním zajištění. [...]

(18) [...] Hotovostí se rozumí pouze částka připsaná na určitý účet nebo podobné peněžní pohledávky (jako jsou vklady na peněžním trhu), čímž jsou výslovně vyloučeny bankovky.“

6 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Předmět a oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato směrnice stanoví režim Společenství použitelný na dohody o finančním zajištění, které splňují požadavky odstavců 2 a 5, a na finanční zajištění v souladu s podmínkami podle odstavců 4 a 5.

2. Příjemce zajištění a poskytovatel zajištění musí patřit do jedné z následujících kategorií:

a) veřejné orgány [...];

b) centrální banka [...];

c) finanční instituce podléhající obezřetnostnímu dohledu [...];

d) ústřední protistrana, zúčtovatel nebo clearingová instituce ve smyslu čl. 2 písm. c), d) a e) směrnice [98/26] [...];

e) osoba, jiná než fyzická osoba, včetně neregistrovaných podniků a osobních společností, pokud je druhá smluvní strana institucí vymezenou v písmenech a) až d).

3. Členské státy mohou z oblasti působnosti této směrnice vyloučit dohody o finančním zajištění, kde je jednou ze stran osoba uvedená v odst. 2 písm. e).

[...]

4. a) Finanční zajištění, které má být poskytnuto, se musí skládat z hotovosti nebo z finančních nástrojů.

[...]

5. Tato směrnice se vztahuje na finanční zajištění po jeho poskytnutí, a pokud je jeho poskytnutí možné doložit písemně.

Doložení poskytnutí finančního zajištění musí umožňovat identifikaci finančního zajištění, kterého se týká. Pro tento účel je dostačující dokázat, že zajištění ve formě zaknihovaných cenných papírů bylo připsáno na příslušný účet nebo tvoří na příslušném účtu kladný zůstatek a že zajištění ve formě hotovosti bylo připsáno na určený účet nebo tvoří na určeném účtu kladný zůstatek.

[...]

7 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, zní následovně:

„1. Pro účely této směrnice se:

a) ‚dohodou o finančním zajištění‘ rozumí dohoda o finančním zajištění s převedením vlastnického práva nebo dohoda o finančním zajištění s poskytnutím jistoty bez ohledu na to, zda se na ně vztahuje rámcová dohoda nebo všeobecné obchodní podmínky;

[...]

c) ‚dohodou o finančním zajištění s poskytnutím jistoty‘ rozumí dohoda, podle níž poskytovatel zajištění poskytuje příjemci zajištění nebo v jeho prospěch jistotu v podobě finančního aktiva, přičemž plné vlastnické právo k němu zůstává při zřízení jistoty poskytovateli zajištění;

d) ‚hotovostí‘ rozumějí peníze připsané na účet v jakékoli měně nebo podobné peněžní pohledávky, jako jsou vklady na peněžním trhu;

[...]

f) ‚příslušnými finančními závazky‘ rozumějí závazky, které jsou zajištěny dohodou o finančním zajištění a ze kterých vyplývá právo k vypořádání v penězích nebo k dodání finančních nástrojů.

Příslušné finanční závazky se mohou zcela nebo částečně skládat ze:

- i) současných či budoucích, nepodmíněných či podmíněných, splatných či odložených závazků (včetně závazků vyplývajících z rámcové dohody nebo z podobného ujednání);
- ii) závazků jiné osoby než poskytovatele zajištění vůči příjemci zajištění nebo
- iii) závazků vymezené třídy nebo druhu, které vznikají příležitostně;

[...]

2. „Poskytnutým finančním zajištěním nebo „poskytnutím“ finančního zajištění se v této směrnici rozumí, že finanční zajištění je doručeno, převedeno, drženo, zaregistrováno nebo jinak určeno, aby ho vlastnil či kontroloval příjemce zajištění nebo osoba, která jedná jeho jménem. Poskytnutím finančního zajištění příjemci zajištění podle této směrnice není dotčeno právo poskytovatele zajištění na nahrazení či odebrání přebytečného finančního zajištění.

3. Výrazem ‚písemně‘ se v této směrnici rozumí také záznam elektronickými prostředky a na jakékoli jiné trvalé nosiče.“

8 Článek 3 téže směrnice, nadepsaný „Formální požadavky“, zní:

„1. Členské státy nesmí vyžadovat, aby vytvoření, platnost, vymahatelnost nebo důkazní přípustnost dohody o finančním zajištění nebo poskytnutí finančního zajištění na základě dohody o finančním zajištění záviselo na vykonání formálního aktu.

2. Odstavcem 1 není dotčeno použití této směrnice na finanční zajištění až po jeho poskytnutí, pokud je možno toto poskytnutí doložit písemně a pokud je možno dohodu o finančním zajištění doložit písemně nebo způsobem právně rovnocenným.“

9 Článek 4 směrnice 2002/47, nadepsaný „Vymáhání dohod o finančním zajištění“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby nastane-li rozhodná událost pro vymáhání, byl příjemce zajištění schopen realizovat jedním z následujících způsobů kterékoli finanční zajištění poskytnuté podle dohody o finančním zajištění s poskytnutím jistoty a v souladu s jejími podmínkami:

[...]

b) u hotovosti započtením částky proti příslušným finančním závazkům, případně použitím na jejich vyrovnání.

[...]

4. Na způsoby realizace finančního zajištění ve smyslu odstavce 1 se s výhradou podmínek dohody o finančním zajištění s poskytnutím jistoty nevztahují žádné požadavky v tom smyslu, že:

a) musí být předem dáno oznámení o záměru provést realizaci;

b) podmínky realizace musí schválit soud, úředník nebo jiná osoba;

c) realizace musí být provedena veřejnou dražbou nebo jiným předepsaným způsobem nebo

d) musí uplynout další lhůta.

5. Členské státy zajistí, aby se dohoda o finančním zajištění mohla stát účinnou v souladu se svými podmínkami bez ohledu na zahájení či pokračování likvidačního řízení nebo reorganizačních opatření u poskytovatele nebo příjemce zajištění.

[...]“

10 V článku 8 uvedené směrnice, nadepsaném „Nepoužitelnost některých ustanovení o úpadku“ se stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby dohoda o finančním zajištění, stejně jako poskytnutí finančního zajištění na základě takové dohody nemohly být prohlášeny za neplatné či neúčinné, ani aby nemohly být zrušeny pouze z toho důvodu, že dohoda o finančním zajištění byla uzavřena nebo že finanční zajištění bylo poskytnuto:

a) v den zahájení likvidačního řízení či reorganizačních opatření, avšak před vydáním příkazu nebo rozhodnutí o takovém zahájení, nebo

b) ve stanovené době před zahájením likvidačního řízení či reorganizačních opatření nebo před vydáním uvedeného příkazu nebo rozhodnutí, která se určuje odkazem na takové zahájení nebo odkazem na vydání takového příkazu nebo rozhodnutí, nebo na vykonání jiného úkonu či vznik jiné události v průběhu takového řízení nebo takových opatření.

2. Členské státy zajistí, aby v případě, že dohoda o finančním zajištění byla uzavřena, nebo příslušný finanční závazek vznikl, nebo finanční zajištění bylo poskytnuto v den zahájení likvidačního řízení či reorganizačních opatření, ale až po jejich zahájení, byly právně závazné a účinné vůči třetím osobám, pokud může příjemce zajištění prokázat, že o zahájení takového řízení nebo takových opatření nevěděl a ani vědět nemohl.

3. Pokud dohoda o finančním zajištění obsahuje:

- a) závazek poskytnout finanční zajištění nebo doplňkové finanční zajištění za účelem zohlednění změn hodnoty finančního zajištění nebo výše příslušného finančního závazku, nebo
- b) právo finanční zajištění odebrat, pokud je formou náhrady nebo výměny poskytnuto finanční zajištění v podstatě stejné hodnoty,

členské státy zajistí, aby poskytnutí finančního zajištění, doplňkového finančního zajištění nebo náhradního finančního zajištění na základě takového závazku či práva nebylo považováno za neúčinné či zrušené, ani aby nemohlo být prohlášeno za neplatné pouze z toho důvodu, že:

- i) v den zahájení likvidačního řízení či reorganizačních opatření, avšak před vydáním příkazu nebo rozhodnutí o takovém zahájení, nebo ve stanovené době před zahájením likvidačního řízení či reorganizačních opatření, nebo před vydáním uvedeného příkazu nebo rozhodnutí, která se určuje odkazem na takové zahájení nebo odkazem na vydání takového příkazu nebo rozhodnutí, nebo na vykonání jiného úkonu či vznik jiné události v průběhu takového řízení nebo takových opatření, nebo
- ii) příslušné finanční závazky vznikly přede dnem poskytnutí finančního zajištění, doplňkového finančního zajištění nebo náhradního finančního zajištění.

[...]"

Lotyšské právo

- 11 Za účelem provedení směrnice 2002/47 do lotyšského práva byl přijat finanšu nodrošinājuma likums (zákon o finančním zajištění).

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 12 Dne 14. dubna 2007 společnost SIA „Izdevniecība Stilus“ (jejíž právní nástupkyní je společnost Private Equity Insurance Group) a společnost Swedbank uzavřely typovou smlouvu o běžném bankovním účtu. Tato smlouva obsahuje ustanovení o finančním zajištění, podle kterého prostředky uložené na běžném účtu společnosti Izdevniecība Stilus slouží jako zastavený finanční kolaterál k zajištění jakékoli pohledávky společnosti Swedbank vůči společnosti Izdevniecība Stilus.
- 13 Dne 25. října 2010 bylo rozhodnuto, že se společnost Izdevniecība Stilus nachází v úpadku. Poté uzavřel insolvenční správce se společností Swedbank novou smlouvu o běžném účtu se shodným ustanovením o zástavním právu k finančnímu kolaterálu.
- 14 Dne 8. června 2011 odepsala Swedbank z běžného účtu společnosti Izdevniecība Stilus částku 192,30 latu (přibližně 274 eur) jako poplatek za vedení účtu za období, které skončilo rozhodnutím o úpadku.

- 15 Společnost Izdevniecība Stilus zastoupená insolvenčním správcem podala proti společnosti Swedbank žalobu, kterou se domáhala vrácení této částky, přičemž vycházela ze zásady vnitrostátního práva zaručující věřitelům rovné zacházení v insolvenčním řízení a ze zákazu jednotlivým věřitelům činit úkony poškozující jiné věřitele.
- 16 Lotyšské soudy – prvostupňový i odvolací – žalobu zamítly mimo jiné s odkazem na zákon o finančním zajištění, jehož ustanovení vyjímají finanční zajištění z působnosti úpadkového práva. K Augstākās tiesas Civillietu departaments (Nejvyšší soud, občanskoprávní senát, Lotyšsko) byl podán kasační opravný prostředek.
- 17 V této souvislosti uvedený soud konstatoval, že směrnice 2002/47 byla přijata v kontextu směrnice 98/26, která se použije na platební systémy a na systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Proto se uvedený soud nejprve zabývá otázkou, zda se směrnice 2002/47 použije rovněž na prostředky uložené na takovém běžném bankovním účtu, jako je účet dotčený ve věci v původním řízení, který je používán mimo rámec platebních systémů a systémů vypořádání obchodů s cennými papíry ve smyslu článků 1 a 2 směrnice 98/26.
- 18 Augstākās tiesas Civillietu departaments (Nejvyšší soud, občanskoprávní senát) dále vyjadřuje pochybnosti o slučitelnosti přednosti finančního zajištění vůči všem ostatním typům zajištění, zejména vůči zástavním právům zapsaným v některém z rejstříků, například vůči hypotéce, se zásadou rovného zacházení s věřiteli v rámci insolvenčního řízení. Zejména si klade otázku, zda je taková přednost odůvodněna s ohledem na cíle sledované směrnicí 2002/47.
- 19 Zatřetí předkládající soud uvádí, že zákon o finančních zárukách se použije jak na osoby uvedené v čl. 1 odst. 2 písm. e) směrnice 2002/47, tak i na fyzické osoby. Proto se táže, zda toto ustanovení umožňuje, aby se pravidla stanovená touto směrnicí vztahovala i na osoby, které jsou výslovně z oblasti její působnosti vyloučeny, a dále v případě kladné odpovědi na uvedenou otázku na to, zda je uvedené ustanovení přímo použitelné. I když předkládající soud uznává, že v kontextu dotčeného sporu v původním řízení se jedná o hypotetické otázky, má za to, že by uvedené otázky mohly být relevantní pro účely případné kontroly ústavnosti zákona o finančním zajištění ze strany Latvijskas Republikas Satversmes tiesa (Ústavní soud Lotyšské republiky).
- 20 Za těchto okolností se Augstākās tiesas Civillietu departaments (Nejvyšší soud, občanskoprávní senát) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je třeba ustanovení článku 4 směrnice 2002/47 týkající se vymáhání finančního zajištění s ohledem na body 1 a 4 odůvodnění této směrnice vykládat v tom smyslu, že se takové ustanovení použije výlučně na účty, které jsou používány k vypořádání v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry, nebo v tom smyslu, že se použijí rovněž na jakýkoli účet otevřený u banky, včetně běžného účtu, který se nepoužívá k vypořádání operací s cennými papíry?
- 2) Je třeba ustanovení článků 3 a 8 směrnice 2002/47 s ohledem na body 3 a 5 jejího odůvodnění vykládat v tom smyslu, že cílem směrnice je zajistit zvláště příznivé přednostní zacházení pro úvěrové instituce v případech úpadku jejich klientů, zejména vůči jiným věřitelům těchto klientů, jako jsou zaměstnanci, pokud jde o jejich mzdové požadavky, stát, pokud jde o jeho daňové pohledávky, a zajištění věřitelé, v jejichž případě je zajištění pohledávky podepřeno materiální publicitou veřejného seznamu?
- 3) Je třeba mít za to, že čl. 1 odst. 2 písm. e) směrnice 2002/47 je pravidlem minimální harmonizace, nebo úplné harmonizace, tedy je třeba jej vykládat v tom smyslu, že opravňuje členské státy rozšířit toto ustanovení na subjekty, které jsou výslovně vyňaty z působnosti [uvedené] směrnice?
- 4) Je čl. 1 odst. 2 písm. e) směrnice 2002/47 přímo použitelným ustanovením?

- 5) V případě, že je účel a působnost směrnice 2002/47 užší než skutečný účel a působnost vnitrostátního zákona, jehož přijetí bylo formálně odůvodněno povinností provést tuto směrnici, je možné využít výkladu uvedené směrnice k prohlášení takového smluvního ustanovení o zástavním právu k finančnímu kolaterálu založeného na vnitrostátním zákoně, jako je ustanovení, které je předmětem sporu v původním řízení, za neplatné?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- 21 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, jež je vhodné posuzovat společně, je, zda má být směrnice 2002/47 vykládána v tom smyslu, že opravňuje příjemce takového finančního zajištění, o němž se jedná ve věci v původním řízení a podle něhož se prostředky uložené na bankovním účtu svěřují bance jako zastavený finanční kolaterál a kryjí všechny pohledávky banky vůči majiteli účtu, aby se uspokojil z tohoto zajištění bez ohledu na zahájení insolvenčního řízení vůči poskytovateli zajištění.
- 22 V této souvislosti je třeba uvést, že podle bodu 3 odůvodnění směrnice 2002/47 je jejím cílem přispět k integraci a nákladové účinnosti finančního trhu, jakož i ke stabilitě finančního systému v Evropské unii.
- 23 Za tímto účelem zakotvila tato směrnice systém, jehož cílem je, jak vyplývá z bodů 5, 9 10 a 17 odůvodnění, omezit administrativní břemeno stran, které využívají finanční zajištění ve smyslu této směrnice, zvýšit právní jistotu tohoto zajištění tak, aby se na ně nevztahovala některá ustanovení úpadkového práva, a stanovit rychlé a neformální postupy vymáhání za účelem ochrany finanční stability a omezení dominového efektu v případě neplnění některé strany dohody o finančním zajištění.
- 24 V článku 3 uvedené směrnice se přitom členským státům zakazuje, aby podmínily vytvoření, platnost, vymahatelnost nebo důkazní přípustnost dohody o finančním zajištění nebo poskytnutí finančního zajištění na základě dohody o finančním zajištění vykonáním formálního aktu.
- 25 V článku 4 odst. 1 směrnice 2002/47 se dále uvádí, že příjemce finančního zajištění s poskytnutím jistoty musí mít možnost realizovat finanční zajištění jedním ze způsobů, jež jsou v tomto ustanovení uvedeny. Ve smyslu článku 4 odst. 5 této směrnice členské státy zajistí, aby se dohoda o finančním zajištění mohla stát účinnou v souladu se svými podmínkami bez ohledu na zahájení či pokračování likvidačního řízení nebo reorganizačních opatření u poskytovatele nebo příjemce zajištění.
- 26 Režim zavedený směrnicí 2002/47, který vylučuje podmínění používání finančních zajištění vykonáním formálního aktu, proto opravňuje příjemce takových zajištění k jejich realizaci bez ohledu na zahájení insolvenčního řízení u jejich poskytovatele.
- 27 Je nicméně třeba určit, zda se oblast působnosti této směrnice vztahuje na takové zajištění, jako je zajištění dotčené ve věci v původním řízení.
- 28 V tomto ohledu je nesporné, že zajištění, o němž se jedná ve věci v původním řízení, spadá do oblasti působnosti *ratione personae* uvedené směrnice, jak je upřesněna v jejím čl. 1 odst. 2.
- 29 Stran oblasti působnosti *ratione materiae* směrnice 2002/47 je třeba uvést, že závazky zajištěné jistotou musí být „příslušnými finančními závazky“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. f) této směrnice. Podle definice uvedené v tomto ustanovení se „příslušnými finančními závazky“ rozumějí závazky, které jsou zajištěny dohodou o finančním zajištění a ze kterých vyplývá právo k vypořádání v penězích nebo k dodání finančních nástrojů. Mohou se zcela nebo částečně skládat ze současných či budoucích,

nepodmíněných či podmíněných, splatných či odložených závazků, včetně závazků vyplývajících z rámcové dohody nebo z podobného ujednání, ze závazků jiné osoby než poskytovatele zajištění vůči příjemci zajištění nebo závazků vymezené třídy nebo druhu, které vznikají příležitostně.

- 30 Jak přitom tvrdili všichni zúčastnění, kteří předložili Soudnímu dvoru vyjádření, definice ‚příslušné finanční závazky‘, která je uvedena v čl. 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2002/47, se vztahuje na takovou situaci, jako je ta, která nastala ve věci v původním řízení, kdy zajištění kryje všechny pohledávky banky vůči majiteli účtu.
- 31 Není-li totiž ve znění směrnice 2002/47 výslovně stanoveno žádné omezení, je třeba výraz ‚ze kterých vyplývá právo k vypořádání v penězích‘, jenž je uveden v definici obsažené v čl. 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2002/47, vykládat tak, že se týká jakýchkoli závazků, z nichž vyplývá právo k vypořádání v penězích, a tudíž i takových běžných peněžitých dluhů, jež má majitel účtu vůči své bance, jako je poplatek za vedení účtu dotčený ve věci v původním řízení.
- 32 Dále, pokud se mohou příslušné finanční závazky podle vlastního znění definice, která je uvedena v čl. 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2002/47, skládat zcela nebo částečně ze současných či budoucích, nepodmíněných či podmíněných, splatných či odložených závazků, včetně závazků vyplývajících z rámcové dohody nebo z podobného ujednání, vztahuje se tato definice rovněž na takovou situaci, která je dotčená ve věci v původním řízení, kdy zajištění kryje nejen konkrétní závazek, ale i všechny pohledávky banky vůči majiteli účtu.
- 33 Dále je třeba uvést, že podle čl. 1 odst. 4 písm. a) směrnice 2002/47 se musí zajištění, na které se vztahuje uvedená směrnice, skládat z hotovosti nebo z finančních nástrojů. Pokud jde o pojem ‚hotovost‘, ten je definován v čl. 2 odst. 1 písm. d) uvedené směrnice jako peníze připsané na účet nebo podobné peněžní pohledávky, jako jsou vklady na peněžním trhu. Kromě toho z bodu 18 odůvodnění téže směrnice vyplývá, že z této definice jsou vyloučeny bankovky. Vzhledem k tomu, že směrnice 2002/47 nestanovuje žádné další vyloučení, je třeba konstatovat, jak uvedl generální advokát v bodě 29 svého stanoviska, že se uvedená definice vztahuje na prostředky uložené na takovém bankovním účtu, jako je účet dotčený ve věci v původním řízení.
- 34 K otázce předkládajícího soudu, zda se oblast věcné působnosti směrnice 2002/47 s ohledem na kontext, v němž byla tato směrnice přijata, musí omezit pouze na prostředky uložené na účtech, jež jsou využívány v rámci platebních systémů a systémů vypořádání obchodů s cennými papíry ve smyslu článků 1 a 2 směrnice 98/26, je třeba uvést, že ve znění směrnice 2002/47 nelze pro takové omezení nalézt žádnou oporu. Naopak, i když je pravda, jak vyplývá z bodů 1 a 4 odůvodnění této směrnice, že uvedená směrnice byla přijata v právním rámci tvořeném mimo jiné směrnicí 98/26 a že unijní normotvůrce měl za to, že je výhodné podřídit společným pravidlům zajištění poskytovaná v platebních systémech a systémech vypořádání obchodů s cennými papíry, na které se vztahuje posledně citovaná směrnice, nic to nemění na tom, že směrnice 2002/47, jak se rovněž uvádí v bodě 4 odůvodnění, stávající právní akty doplňuje tím, že pojednává o dalších sporných otázkách a uvedené právní akty rozšiřuje. Kromě toho, jak uvedl generální advokát v bodě 31 svého stanoviska, i důvodová zpráva k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o dohodách o finančním zajištění (Úř. věst. 2001, C 180 E, s. 312) potvrzuje, že směrnice 2002/47 byla přijata s cílem rozšířit její oblast působnosti ve srovnání se směrnicí 98/26.
- 35 Z toho vyplývá, že v případě oblasti věcné působnosti směrnice 2002/47 nelze mít za to, že by se omezovala na prostředky uložené na účtech, jež jsou využívány v rámci platebních systémů a systémů vypořádání obchodů s cennými papíry ve smyslu směrnice 98/26.
- 36 Nicméně je třeba uvést, že v souladu s čl. 1 odst. 5 prvním pododstavcem se směrnice 2002/47 vztahuje na finanční zajištění po jeho poskytnutí a pokud je možné toto poskytnutí doložit písemně, což zahrnuje podle čl. 2 odst. 3 této směrnice záznam elektronickými prostředky a na jakékoli jiné trvalé nosiče. V článku 3 odst. 2 uvedené směrnice se výslovně stanoví, že zákazem podmiňovat poskytnutí

finančního zajištění vykonáním formálního aktu, který je stanoven v čl. 3 odst. 1 téže směrnice, není dotčeno její použití na finanční zajištění až po jeho poskytnutí, pokud lze toto poskytnutí doložit písemně.

- 37 Podle definice uvedené v čl. 2 odst. 2 první větě směrnice 2002/47 se poskytnutím zajištění rozumí, že finanční zajištění je doručeno, převedeno, drženo, zaregistrováno nebo jinak určeno, aby toto finanční zajištění vlastnil či kontroloval příjemce zajištění nebo osoba, která jedná jeho jménem.
- 38 Uvedená směrnice ovšem neuvádí, za jakých podmínek je splněno kritérium, podle kterého musí příjemce zajištění nabyt ‚vlastnictví nebo kontrolu‘ v případě takového nehmotného zajištění, které je dotčené ve věci v původním řízení a týká se prostředků uložených na bankovním účtu.
- 39 V případě neexistence výslovného odkazu na právo členských států musí být v rámci celé Unie uvedené kritérium vykládáno autonomním a jednotným způsobem, přičemž tento výklad je třeba hledat s přihlédnutím ke znění kritéria, jakož i k jeho kontextu a cíli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2015, A, C-184/14, EU:C:2015:479, body 31 a 32 a citovaná judikatura).
- 40 V této souvislosti z bodu 10 odůvodnění směrnice 2002/47 vyplývá, že jejím cílem je zajišťovat rovnováhu mezi efektivitou trhu tím, že zabrání formalitám spojeným s poskytnutím finančního zajištění, a bezpečností smluvních stran a třetích osob tím, že s poskytnutím finančního zajištění je spojena určitá forma vyvlastnění.
- 41 Požadavek, který se týká poskytnutí finančního zajištění, má totiž zajistit, aby příjemce zajištění určený v dohodě o finančním zajištění, byl schopen s tímto zajištěním účinně nakládat v případě, že nastane rozhodná událost pro vymáhání.
- 42 Je třeba dodat, že z bodu 17 odůvodnění směrnice 2002/47 vyplývá, že uvedená směrnice stanovuje rychlé a neformální postupy vymáhání za účelem ochrany finanční stability a omezení dominového efektu v případě neplnění některé strany dohody o finančním zajištění. Požadavek, který se týká poskytnutí finančního zajištění, podporuje uvedený cíl tím, že zajišťuje, aby příjemce zajištění byl schopen s tímto zajištěním skutečně nakládat.
- 43 Kromě toho se v čl. 2 odst. 2 druhé větě směrnice 2002/47 stanoví, že poskytnutím finančního zajištění příjemci zajištění není dotčeno právo poskytovatele zajištění na nahrazení či odebrání přebytečného finančního zajištění. Toto právo by přitom pozbylo významu, pokud by bylo možné v případě příjemce zajištění, které se váže k prostředkům uloženým na bankovní účet, mít za to, že uvedený příjemce nabyt ve vztahu k těmto prostředkům ‚vlastnictví či kontrolu‘ i tehdy, pokud by těmito prostředky mohl majitel účtu volně disponovat.
- 44 Z toho vyplývá, že v případě příjemce takového finančního zajištění, jako je zajištění dotčené ve věci v původním řízení a jež se vztahuje na prostředky uložené na běžném bankovním účtu, lze mít za to, že nabyt ve vztahu k těmto prostředkům ‚vlastnictví nebo kontrolu‘, pouze pokud poskytovatel zajištění nemůže s těmito prostředky nakládat.
- 45 Rovněž je třeba mít za to, že na finanční zajištění, které je poskytnuto po zahájení insolvenčního řízení, se v zásadě oblast působnosti směrnice 2002/47 nevztahuje.
- 46 Ustanovení čl. 8 odst. 1 a 3 této směrnice totiž v podstatě brání možným retroaktivním účinkům insolvenčního řízení na finanční zajištění poskytnutá před zahájením takového řízení. Naproti tomu podle čl. 8 odst. 2 uvedené směrnice platí, že bylo-li zajištění poskytnuto po zahájení takového řízení, je dohoda o finančním zajištění právně závazná a účinná vůči třetím osobám jen výjimečně, a sice tehdy, pokud bylo zajištění poskytnuto v den zahájení takového řízení a pokud může příjemce zajištění

prokázat, že o zahájení takového řízení nevěděl a ani vědět nemohl. Z toho vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodech 63 a 64 svého stanoviska, že s výjimkou případů stanovených v čl. 8 odst. 2 téže směrnice se uvedená směrnice nevztahuje na zajištění poskytnutá po zahájení insolvenčního řízení.

- 47 V projednávaném případě s ohledem na konstatování uvedená v bodech 44 a 46 tohoto rozsudku přísluší předkládajícímu soudu, aby zejména ověřil, zda prostředky, které Swedbank odepsala z účtu společnosti Izdevniecība Stilus, byly na tento účet uloženy před zahájením insolvenčního řízení či, pokud na něj byly uloženy v den zahájení řízení, zda společnost Swedbank prokázala, že o zahájení tohoto řízení nevěděla či o něm nemohla vědět, a dále, zda společnosti Izdevniecība Stilus bylo znemožněno nakládat s těmito prostředky po jejich uložení na uvedený účet.
- 48 Nejistí-li předkládající soud něco jiného, nebyly tyto podmínky v projednávaném případě patrně splněny. Během jednání Soudního dvora totiž strany původního řízení shodně uváděly, že prostředky odepsané společností Swedbank byly vloženy na dotčený účet až po zahájení insolvenčního řízení a dále, že dohoda o finančním zajištění, která je dotčená ve věci v původním řízení, neobsahuje ustanovení, podle kterého by společnost Izdevniecība Stilus nemohla nakládat s těmito prostředky po jejich uložení na tento účet.
- 49 Konečně, pokud se předkládající soud zabývá slučitelností režimu zavedeného směrnicí 2002/47 se zásadou rovného zacházení s věřiteli v rámci insolvenčního řízení, je ještě třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že rovnost před zákonem zakotvená v článku 20 Listiny základních práv Evropské unie je obecnou zásadou unijního práva, která vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno. Rozdílné zacházení je odůvodněno, pokud je založeno na objektivním a důvodném kritériu, tj. pokud je v souladu s právně přípustným cílem sledovaným dotčenými právními předpisy a pokud je tato rozdílnost přiměřená cíli sledovanému dotčeným zacházením (rozsudek ze dne 17. října 2013, Schaible, C101/12, EU:C:2013:661, body 76 a 77 a citovaná judikatura).
- 50 Jak vyplývá z bodu 26 tohoto rozsudku, režim zavedený směrnicí 2002/47, který vylučuje podmínění poskytnutí finančních zajištění vykonáním formálního aktu, opravňuje příjemce takových zajištění k jejich realizaci bez ohledu na zahájení insolvenčního řízení u jejich poskytovatele. Tento režim tudíž přiznává finančním zajištěním výhodnější postavení oproti ostatním druhům zajištění, na které se nevztahuje oblast působnosti této směrnice.
- 51 Je ovšem třeba konstatovat, že toto rozdílné zacházení je založeno na objektivním kritériu, které souvisí s legitimním cílem směrnice 2002/47, jímž je posílit právní jistotu a efektivnost finančního zajištění za účelem zajištění stability finančního systému.
- 52 Kromě toho v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce není uvedena žádná skutečnost, na jejímž základě by bylo možné dospět k závěru, že uvedené rozdílné zacházení je nepřiměřené s ohledem na sledovaný cíl. V této souvislosti je třeba zejména zohlednit okolnost, že použitelnost směrnice 2002/47 *ratione materiae* závisí na poskytnutí zajištění a vyžaduje, s výjimkou uvedenou v čl. 8 odst. 2 této směrnice, aby k tomuto poskytnutí zajištění došlo před zahájením insolvenčního řízení. Z toho vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodě 65 svého stanoviska, že se režim zavedený směrnicí 2002/47 v zásadě nemůže vztahovat na částky vložené na účet poskytovatele zajištění po zahájení insolvenčního řízení. Kromě toho, pokud jde o použití *ratione personae* uvedené směrnice, její čl. 1 odst. 3 opravňuje členské státy k tomu, aby vyloučily dohody o finančním zajištění, kde je jednou ze stran osoba uvedená v čl. 1 odst. 2 písm. e) téže směrnice. Konečně je třeba připomenout, že se režim zavedený směrnicí 2002/47 týká pouze části aktiv poskytovatele zajištění, v jejímž případě posledně uvedený souhlasil s určitou formou vyvlastnění.
- 53 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že přezkum první a druhé předběžné otázky neodhalil nic, čím by mohla být dotčena platnost směrnice 2002/47 s ohledem na zásadu rovného zacházení.

54 S ohledem na výše uvedené je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že směrnice 2002/47 musí být vykládána v tom smyslu, že opravňuje příjemce takového finančního zajištění, jako je zajištění dotčené ve věci v původním řízení, podle něhož se prostředky uložené na bankovním účtu svěřují bance jako zastavený finanční kolaterál a kryjí všechny pohledávky banky vůči majiteli účtu, aby se uspokojil z tohoto zajištění bez ohledu na zahájení insolvenčního řízení vůči poskytovateli zajištění pouze tehdy, pokud zaprvé prostředky, které jsou předmětem uvedeného zajištění, byly uloženy na dotčený účet před zahájením uvedeného řízení, nebo byly-li tyto prostředky na takový účet uloženy v den zahájení uvedeného řízení, pokud banka prokáže, že o zahájení tohoto řízení nevěděla či o něm nemohla vědět, a zadruhé, pokud s těmito prostředky po jejich uložení na tentýž účet majitel uvedeného účtu nemohl nakládat.

Ke třetí a čtvrté otázce

55 Podstatou třetí a čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda má být čl. 1 odst. 2 písm. e) směrnice 2002/47 vykládán v tom smyslu, že opravňuje členský stát k tomu, aby rozšířil oblast působnosti *ratione personae* této směrnice na fyzické osoby, a zda je toto ustanovení přímo použitelné.

56 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že důvodem pro žádost o rozhodnutí o předběžné otázce není poskytnutí konzultativního stanoviska k obecným nebo hypotetickým otázkám, nýbrž její nezbytnost pro efektivní vyřešení sporu týkajícího se unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. listopadu 2013, *Romeo*, C-313/12, EU:C:2013:718, bod 40 a citovaná judikatura).

57 V projednávaném případě však předkládající soud připouští, že jeho třetí a čtvrtá otázka jsou v kontextu sporu v původním řízení pouze hypotetické, neboť uvedený spor se netýká žádné fyzické osoby.

58 Jak uvedl generální advokát v bodě 71 svého stanoviska, skutečnost, že tyto otázky by mohly být relevantní v rámci případné kontroly ústavnosti zákona o finančním zajištění ze strany Latvijskas Republikas Satversmes tiesa (Ústavní soud Lotyšské republiky), nemůže odstranit hypotetickou povahu těchto otázek z hlediska věci v původním řízení.

59 Za těchto podmínek jsou třetí a čtvrtá otázka nepřijatelné.

K páté otázce

60 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda je možné v případě, že je účel a působnost směrnice 2002/47/ES užší než účel a působnost vnitrostátního zákona, který provádí uvedenou směrnici, použít výkladu této směrnice k prohlášení takového smluvního ustanovení o finančním zajištění s poskytnutím jistoty založeného na vnitrostátním zákoně, jako je ustanovení, které je předmětem sporu v původním řízení, za neplatné.

61 Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že požadavky na obsah žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce jsou výslovně uvedeny v článku 94 jednacího řádu Soudního dvora, který má předkládající soud v rámci spolupráce zavedené článkem 267 SFEU znát a je povinen ho důsledně dodržovat (usnesení ze dne 12. května 2016, *Security Service a další*, C-692/15 až C-694/15, EU:C:2016:344, bod 18, usnesení ze dne 8. září 2016 2016, *Google Ireland a Google Italy*, C-322/15, EU:C:2016:672, bod 15).

62 Předkládající soud přitom musí uvést přesné důvody, které jej vedly k tomu, že si klade otázku týkající se výkladu určitých ustanovení unijního práva a má za to, že je nezbytné položit předběžné otázky Soudnímu dvoru. Soudní dvůr již rozhodl, že je nezbytné, aby vnitrostátní soud podal minimální vysvětlení k důvodům volby ustanovení unijního práva, o jejichž výklad žádá, jakož i k souvislosti,

kteřou spadá mezi těmito ustanoveními a vnitrostátními právními předpisy použitelnými na spor, který mu byl předložen (rozsudek ze dne 10. března 2016, *Safe Interenvíos*, C-235/14, EU:C:2016:154, bod 115, a usnesení ze dne 12. května 2016, *Security Service* a další, C-692/15 až C-694/15, EU:C:2016:344, bod 20).

- 63 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že informace poskytnuté v žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce mají umožnit Soudnímu dvoru nejen to, aby dal užitečné odpovědi na otázky předložené předkládajícím soudem, ale mají rovněž poskytnout vládám členských států, jakož i ostatním zúčastněným možnost předložit vyjádření v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora Evropské unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. července 2016, *Ogňanov*, C-614/14, EU:C:2016:514, bod 20 a usnesení ze dne 8. září 2016, *Google Ireland* a *Google Italy*, C-322/15, EU:C:2016:672, bod 17).
- 64 V projednávané věci se předkládající soud omezil na položení páté otázky, aniž by ji dále objasnil v odůvodnění předkládacího rozhodnutí. Pokud jde o znění této otázky, omezuje se na obecný odkaz na předpoklad, že účel a působnost směrnice 2002/47 je užší než účel a působnost vnitrostátního zákona, aniž uvedl skutečnosti nebo konkrétní ustanovení této směrnice a vnitrostátních právních předpisů, jež vedly předkládající soud k položení této otázky.
- 65 Není tedy možné s jistotou vymezit obsah předpokladu, na který předkládající soud v páté otázce odkazuje. Předkládací rozhodnutí zejména neumožňuje Soudnímu dvoru určit, zda uvedený soud má na mysli pouze hypotetickou situaci ve vztahu k původnímu řízení, podle které by byla oblast působnosti *ratione personae* směrnice 2002/47 užší než příslušná oblast působnosti ve vnitrostátním právu, či zda míří na jiné případy.
- 66 Z důvodů těchto nedostatků předkládací rozhodnutí neumožňuje vládám členských států ani ostatním zúčastněným, aby předložili užitečná vyjádření v souladu s článkem 23 statutu Soudního dvora Evropské unie k páté otázce, a ani Soudnímu dvoru, aby dal předkládajícímu soudu užitečnou odpověď pro rozhodnutí sporu v původním řízení.
- 67 Za těchto podmínek je pátá otázka nepřijatelná.

K nákladům řízení

- 68 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění musí být vykládána v tom smyslu, že opravňuje příjemce takového finančního zajištění, jako je zajištění dotčené ve věci v původním řízení, podle něhož se prostředky uložené na bankovním účtu svěřují bance jako zastavený finanční kolaterál a kryjí všechny pohledávky banky vůči majiteli účtu, aby se uspokojil z tohoto zajištění bez ohledu na zahájení insolvenčního řízení vůči poskytovateli zajištění pouze tehdy, pokud zaprvé prostředky, které jsou předmětem uvedeného zajištění, byly uloženy na dotčený účet před zahájením uvedeného řízení, nebo byly-li tyto prostředky na takový účet uloženy v den zahájení uvedeného řízení, pokud banka prokáže, že o zahájení tohoto řízení nevěděla či o něm nemohla vědět, a zadruhé, pokud s těmito prostředky po jejich uložení na tentýž účet majitel uvedeného účtu nemohl nakládat.

Podpisy.